

דף כו.

עין משפט א

הרמב"ם הל' שגגות פ"ג ה"ט

חַיְבֵי חַטָּאוֹת וְאַשְׁמוֹת וְדָאִים שׁ שְׁעָבַר עָלֵיהֶן יוֹם
הַכַּפּוּרִים חַיְבִין לְהֵבִיא לְאַחַר יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְחַיְבֵי
אַשְׁמוֹת תְּלוּיִין פְּטוּרִין שְׁנֹאֲמַר (ויקרא טז-ל) 'מִכַּל
חַטָּאוֹתֵיכֶם לְפָנַי ה' תִּטְהָרוּ'. כִּן לְמַדּוֹ מִפִּי הַשְּׁמוּעָה שְׁכַל
חַטָּא שְׁאִין מְכִיר בּוֹ אֶלָּא ה' נִתְכַּפֵּר לוֹ. לְפִיכֵן מִי שְׁבֹא
עַל יְדוֹ סֶפֶק עֲבָרָה בְיוֹם הַכַּפּוּרִים אֶפְלוּ עִם חַשְׁכָּה פְּטוּר
מֵאַשָׁם תְּלוּי שְׁכַל הַיּוֹם מְכַפֵּר. נִמְצָאתָ לְמַד שְׁאִין
מְבִיאִין עַל לֹא הוֹדַע שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים אֶשֶׁם תְּלוּי אֶלָּא
אִם לֹא כִפֵּר לוֹ יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּמוֹ שְׁיִתְבָּאֵר:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' שגגות פט"ו ה"א

כָּבֵר בְּאַרְנוֹתֵי שְׁכַל שְׁגָגָה שֶׁהִדְיוּט מְבִיא עָלֶיהָ חַטָּאת
הַקְּבוּעָה כְּשֶׁבָּה אוֹ שְׁעִירָה אִם שְׁגָג בָּהּ הַנְּשִׂיא מְבִיא
שְׁעִיר וְאִם שְׁגָג בָּהּ כֹּהֵן מְשִׁיחַ מְבִיא פֶּר. בְּמָה דְּבָרִים
אַמוּרִים שְׁכַהֵן מְשִׁיחַ מְבִיא פֶּר עַל שְׁגָגָתוֹ כְּשִׁטְעָה
בְּהוֹרָאת עֲצָמוֹ וְעָשָׂה מַעֲשֵׂה בְּשִׁגְגַת הוֹרָאתוֹ לְבָדָה וְהוּא
שְׁיִהֵיהָ חָכֶם מְפֹלָא שְׁנֹאֲמַר (ויקרא ד-ג) 'אִם הִכַּהֵן
הַמְּשִׁיחַ יַחַטָּא לְאַשְׁמַת הָעַם הָרִי מְשִׁיחַ כְּצַבּוֹר מָה

ש. כסף משנה חייבי חטאות ואשמות ודאים וכו' עד שכל היום מכפר. משנה פרק בתרא
דכריתות (דף כ"ה):

ת. כסף משנה כבר ביארנו שכל שגגה וכו' בד"א שכהן משיח מביא פר על שגגתו וכו'. משנה
וגמרא בריש פרק ב' דהוריות (דף ו' ז'):

הַצְּבוּר שֶׁהֵן בֵּית דִּין אֵינָן חִיבִין בְּקִרְבָּן עַד שְׂיֵהִיו
 חֲכָמִים רְאוּיִין לְהוֹרָאָה וְיִטְעוּ בְּהוֹרָאָה וְיַעֲשׂוּ הָעוֹשִׂים
 עַל פִּיהֶם וְיִזְרוּ לְבַטֵּל מִקְצֵת וּלְקַיֵּם מִקְצֵת כִּף הַמְּשִׁיחַ
 בְּכָל הַדְּרָכִים הָאֵלוּ:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' שגגות פי"ב ה"א

כָּל דָּבָר שֶׁחִיבִין עַל שְׁגָגָתוֹ חֲטָאת קְבוּעָה * אִם שָׁגְגוּ
 בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בְּהוֹרָאָה וְהוֹרוּ לְהַתִּירוֹ וְשָׁגְגוּ הָעַם
 בְּהוֹרָאָתוֹ וְעָשׂוּ הָעַם וְהֵם סוֹמְכִין עַל הוֹרָאָתוֹ וְאַחַר כֵּן
 נֹדַע לְבֵית דִּין שֶׁטָּעוּ הָרִי בֵּית דִּין חִיבִין לְהַבִּיא קִרְבָּן
 חֲטָאת עַל שְׁגָגָתוֹ בְּהוֹרָאָה וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשׂוּ הֵן
 בְּעֶצְמָן מַעֲשֵׂה שְׂאִין מִשְׁגִּיחִין עַל עֲשֵׂית בֵּית דִּין כִּלְלֵן
 בֵּין עָשׂוּ בֵּין לֹא עָשׂוּ אֶלָּא עַל הוֹרָאָתוֹ בְּלִבָּד. וְשָׂאָר
 הָעַם פְּטוּרִין מִן הַקִּרְבָּן וְאַף עַל פִּי שֶׁהֵם הָעוֹשִׂין מִפְּנֵי
 שְׁתָּלוּ בְּבֵית דִּין. וְזֶה הוּא הַקִּרְבָּן שֶׁמְבִיאִין עַל שְׁגָגָה
 זוֹ. אִם בְּעִבּוּדָה זָרָה שָׁגְגוּ וְהוֹרוּ מְבִיאִין פֶּר לְעוֹלָה

א. כסף משנה כל דבר שחייבין על שגגתו חטאת קבועה וכו'. משנה פ"ב דהוריות (דף ח').
 ומ"ש הרי ב"ד חייבים להביא קרבן חטאת של שגגתו בהוראה וכו' עד מפני שתלו בב"ד.
 משנה שם בפ"ק (דף ג'): ומה הוא הקרבן שמביאים על שגגה זו וכו'. משנה שם פ"ב (דף
 ט'). ומ"ש מביאים כל הקהל וכו' ואם בשאר מצות וכו'. שם בפ"א (דף ד'): במשנה פלוגתא
 דתנאי ופסק כר' יהודה ואע"פ שאין ב"ד מביאין כתב בתחלת הפרק הרי בית דין חייבין
 להביא מפני שמה שמביאין הצבור בשביל הב"ד הם מביאים. ומ"ש בין שעשו כל ישראל
 וכו' בין שעשו רוב ישראל אע"פ שהם מיעוט מניין השבטים בין שעשו רוב השבטים אע"פ שהם
 מיעוט ישראל וכו'. שם (דף ה') פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כר"ש בן אלעזר דמסתבר
 טעמיה. ומה שכתב מביאין כמניין כל השבטים וכו' שאף אלו שלא חטאו מביאים על ידי
 החוטאים. שם במשנה פלוגתא דתנאי ופסק כר"י. ומ"ש אפי' עשה שבט אחד והוא רוב הקהל
 הרי כל הקהל מביאים י"ב פרים וי"ב שעירים. שם בדף הנזכר בברייתא לר' יהודה שבט
 שעשה בהוראת ב"ד הגדול אפי' שבטים חייבים ובעינין דלהוי רוב הקהל כר"ש בן אלעזר:

וְשֶׁעִיר לְחֵטְאֵת מִכָּל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט וְקָרְבָּן זֶה הוּא הָאָמּוֹר
 בְּפָרֶשֶׁת שְׁלַח לָךְ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו-כד) 'וְהָיָה אִם
 מֵעֵינֵי הָעֵדָה נִעְשְׂתָה לְשִׁגְגָה' מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּ
 שֶׁבִשְׁגָגַת עֲבוּדָה זָרָה הוּא מְדַבֵּר. וְאִם בְּשִׂאָר כְּרִיתוֹת
 שֶׁחִיבִין עַל שִׁגְגָתָן חֵטְאֵת קְבוּעָה שִׁגְגוּ וְהוֹרוּ. מִבִּיא כָּל
 שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט פֶּר חֵטְאֵת וְזֵהוּ הָאָמּוֹר בְּפָרֶשֶׁת וַיִּקְרָא
 שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ד-יג) 'וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ'.
 נִמְצְאָתָ לְמַד שָׂאֵם שִׁגְגוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בְּהוֹרָאָה
 בְּעֲבוּדָה זָרָה מִבִּיאִין כָּל הַקְּהָל שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים עוֹלוֹת
 וְשְׁנַיִם עָשָׂר שְׁעִירִים חֵטְאוֹת וְהֵם נִשְׂרָפוֹת שְׁהָרִי דָמָן
 נִכְנָס לְפָנִים וְהֵם הַנִּקְרָאִין שְׁעִירֵי עֲבוּדָה זָרָה. וְאִם בְּשִׂאָר
 הַמִּצְוֹת שִׁגְגוּ מִבִּיאִין שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים חֵטְאוֹת וְהֵן
 נִשְׂרָפוֹת מִפְּנֵי שֶׁדָּמָם נִכְנָס לְפָנִים. וְכָל פֶּר מֵהֵן נִקְרָא פֶּר
 הָעֵלָם דָּבָר שֶׁל צְבוּר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ד-יד) 'וְהִקְרִיב
 הַקְּהָל' כָּל קְהָל וְקְהָל וְכָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט קְרוּי קְהָל שֶׁנֶּאֱמַר
 (דברי הימים ב כ-ה) 'וַיַּעֲמֵד יְהוֹשָׁפָט בְּקְהָל יִהוּדָה'. בֵּין
 שֶׁעָשׂוּ כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁהוֹרוּ
 בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב יִשְׂרָאֵל אֶף עַל פִּי שֶׁהֵן מְעוֹט מְנִיץ
 הַשְּׁבָטִים. בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב הַשְּׁבָטִים אֶף עַל פִּי שֶׁהֵן מְעוֹט
 כָּל יִשְׂרָאֵל. מִבִּיאִין כְּמִנִּין כָּל הַשְּׁבָטִים פֶּר לְכָל שֶׁבֶט
 וְשֶׁבֶט וּבְעֲבוּדָה זָרָה פֶּר וְשֶׁעִיר לְכָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט. שֶׁאֶף
 אֵלוֹ שְׁלֵא חֵטְאוֹ מִבִּיאִין עַל יְדֵי הַחוּטָאִים. אֲפֹלוֹ עָשָׂה

שָׁבֵט אֶחָד בְּלִבֹּד וְהוּא רֹב הַקָּהָל הָרִי כָּל הַצָּבוּר מִבֵּיאִין
שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים וּבַעֲבוּדָה זָרָה שְׁנַיִם עָשָׂר פָּרִים וּשְׁנַיִם
עָשָׂר שְׁעִירִים:

דף כו:

עין משפט א

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ז הי"א

חטאת העוף הבאה על הספק = וְנוֹדַע שֶׁהִיא חֵיבָת בָּהּ
וּדְאִי. אִם עַד שֶׁלֹּא נִמְלְקָה נוֹדַע לָהּ תַּעֲשֶׂה וּדְאִית
וְתֹאכֵל. וְאִם אַחַר שֶׁנִּמְלְקָה נוֹדַע לָהּ הָרִי זֶה גּוֹמֵר הַזֵּית
דְּמָה וְתִמְצִיתוֹ וְתִשְׂרַף כִּדִּי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ חֲטָאת הָעוֹף
הַבָּאָה עַל הַסֵּפֶק תֹּאכֵל שֶׁהָרִי בִּתְחִלָּה עַל סֵפֶק בָּאָה:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ד הכ"ה

הַפְּרִישׁ שְׁתֵּי סְלָעִים לְאִשָּׁם = וְלָקַח בָּהֶם שְׁנֵי אֵילִים
לְאִשָּׁם. אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן יָפְהָ שְׁתֵּי סְלָעִים יִקָּרֵב לְאִשָּׁמוֹ
וְהַשְּׁנִי יִרְעָה עַד שֶׁיִּפְּלַל בּוֹ מוֹם וַיִּפְּלוּ דָמָיו לְנִדְבָה:

ב. כסף משנה חטאת העוף הבאה על הספק וכו'. משנה בכריתות פ' דם שחיטה (דף כ"ב):
האשה שהביאה חטאת העוף ספק אם עד שלא נמלק נודע לה שילדה ודאי תעשנה
ודאי שממין שהיא מביאה על לא הודע מביאה על הודע. ובפרק המביא אשם תלוי (דף
כ"ו): אתמר עלה אמר רב מזה דמה וממצה דמה וכיפרה ומותרת באכילה ור"י אמר אסורה
באכילה גזירה שמא יאמרו חטאת העוף הבאה על הספק נאכלת ופירש"י האשה שהביאה
וכו' ועלה קאי רב ואמר אם משנמלקה נודע לה כן שילדה ודאי מזה וכו' תניא כוותיה
דר"י חטאת העוף הבאה על הספק אם עד שלא נמלקה נודע לה שלא ילדה תצא לחולין
או תמכר לחברתה אם עד שלא נמלקה נודע לה שילדה ודאי תעשה ודאי שממין שמביאה
על לא הודע מביאה על הודע אם משנמלקה נודע לה שילדה אסורה ופסק כר"י ואע"ג
דתני לוי כוותיה דרב ברייתא דתני סתם גמרא עדיפא מינה וגם מתניתין בפרק דם שחיטה
דקתני אם עד שלא נמלקה וכו' כר"י דייקא דלרב ה"ל למיתני אם עד שלא הזה:

ג. כסף משנה הפריש שתי סלעים לאשם וכו'. משנה שם (דף כ"ו):

עין משפט ג

הרמב"ם הל' מעילה פ"ד ה"ו

הַמְפָּרִישׁ שְׁתֵּי סֻלְעִים לְאִשָּׁם ד' וְלָקַח בְּהֵן שְׁנֵי אֵילִים
 לְחֻלִּין הוֹאִיל וְקָנָה חֻלִּין בְּדָמֵי אִשָּׁם מְעַל. וְחִיב לְשַׁלֵּם
 עֲשָׂרָה דִּינָרִים שֶׁהֵן שְׁתֵּי סֻלְעִים וְחֲמִשׁ וַיָּבִיא בְּהֵן אִשָּׁם
 וַיָּבִיא קָרְבַּן אִשָּׁם עַל מְעִילָתוֹ. לְפִיכָךְ אִם הָיָה אֶחָד
 מִשְׁנֵי הָאֵילִים שֶׁקָּנָה יָפָה שְׁתֵּי סֻלְעִים וְהַשְּׁנִי יָפָה עֲשָׂרָה
 דִּינָרִין יָבִיא הַשְּׁוֹהַ עֲשָׂרָה אִשָּׁם תַּחַת הַמְעִילָה עִם הַחֲמִשׁ
 וַיָּבִיא הַשְּׁוֹהַ שְׁתֵּי סֻלְעִים אִשָּׁם עַל מְעִילָתוֹ. לָקַח אֶחָד
 לְאִשָּׁם וְאֶחָד לְחֻלִּין אִם הָיָה שֶׁל אִשָּׁם יָפָה שְׁתֵּי סֻלְעִים
 יָבִיא אוֹתוֹ לְאִשָּׁמוֹ הָרֵאשׁוֹן. וְכֵן אִם הָיָה זֶה הַחֻלִּין יָפָה
 שְׁתֵּים יָבִיא אוֹתוֹ אִשָּׁם מְעִילָתוֹ שֶׁהָרִי מְעַל בְּסֻלְעַת אַחַת
 מִדָּמֵי הָאִשָּׁם וַיִּשְׁלַם חֲמִשָּׁה דִּינָרִים וַיִּפְּלוּ לַנִּדְבָה:

ד. כסף משנה המפריש שתי סלעים לאשם וכו' עד ויפלו לנדבה. משנה וגמרא שם (דף כ"ו):